

DE GESCHIEDENIS VAN DE WERELD

TEKENINGEN : L. EN F. FUNCKEN

TEKST DOOR J. SCHOONJANS

SPLENDID ISOLATION

Op het ogenblik dat de XIXe eeuw ten einde liep, zag de diplomatieke situatie er in Europa als volgt uit : de Driebond gevormd door Duitsland, Oostenrijk-Hongarije en Italië en tegenover de Driebond de Frans-Russische Entente. En Engeland? Engeland bleef alleen. Vertrouwend op de superioriteit van zijn vloot behield Engeland zich de rol van scheidsrechter toe in geval van conflict. In afwachting daarvan hulde Engeland zich in een « splendid isolation ».

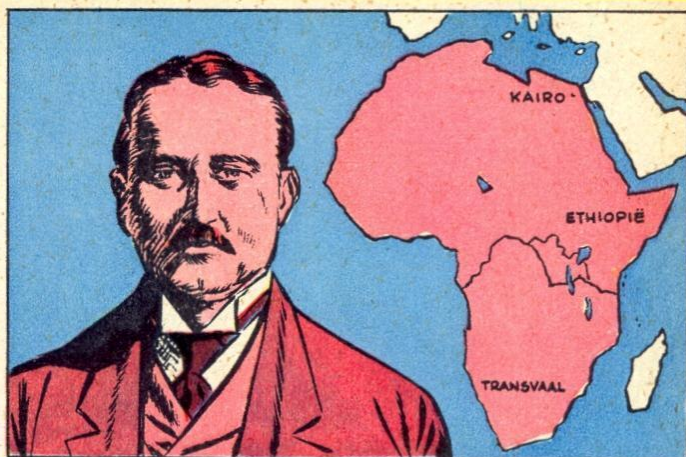
SALISBURY

HET begrip en het woord « splendid isolation » werd naar het schijnt voor het eerst gebruikt door de Britse premier Robert Arthur Talbot Gascoyne Cecil, markies van Salisbury, leider van de Conservatieve Partij. Engeland wenste dus neutraal te blijven tussen de twee « bolwerken van de vrede ». In feite helde de politiek van Groot-Brittannië iets over naar de Driebond. De oude koningin Victoria hield de gedachtenis aan haar man, Albert van Saksen-Coburg, in ere. Hij was van Duitse afkomst, net als zijzelf. Het was onder haar druk dat Engeland in 1890 met Duitsland het eiland Helgoland ruilde tegen Zanzibar. Helgoland is een strategisch eiland dat de ingang van de Elbe bewaakt.

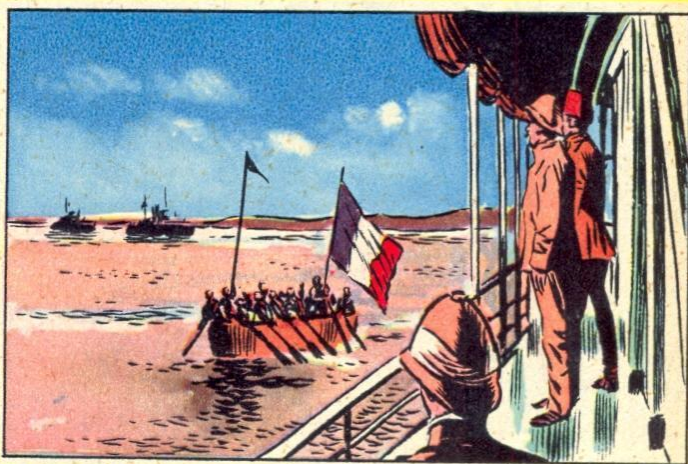
ETHIOPIE

Om zijn belangen in de Middellandse Zee te vrijwaren, wou Engeland de vriendschap van Italië niet verliezen. Italië was nogal licht geraakt in die tijd, want het wou Abessinië veroveren. Maar het keizerrijk van de Leeuw van Juda verdedigde zich hardnekkig en negus Menelik diende de Italiaanse troepen, onder het bevel van generaal Basatieri, een bloedige nederlaag toe bij Adoea. Dat was in het jaar 1896. Italië was verplicht het vernederend verdrag van Addis Abeba te ondertekenen.

CECIL RHODES

GROOT BRITANNIE zette zijn koloniale expansie voort en dit vooral in Afrika en werd trouw gediend door enkele pioniers, waaronder Cecil Rhodes, die men de « Napoleon van de Kaap » noemde. Cecil Rhodes droomde er van een spoorweg aan te leggen die heel Afrika van Zuid naar Noord, van de Kaap tot in Kaïro zou doorkruisen en dit steeds op Brits territorium! Onnodig te vertellen dat Frankrijk trachtte dit plan te dwarsbomen.

FASJODA

FRANKRIJK had MadagascAR bezet. Franse troepen, onder het bevel van kapitein Marchand, vertrokken van uit Gabon en gingen op de Boven-Nijl Fasjoda bezetten, een kleine maar zeer belangrijke plaats, want zij gaf toegang tot Bahr-el-Ghazal. Uit Khartoem kwamen Engelse troepen, onder het bevel van generaal Kitchener, toegesnel. Kitchener gaf Marchand het bevel Fasjoda te ontruimen, maar Marchand weigerde. Betekende dit een wereldoorlog?

DE ZAAK DREYFUS

DE zaak Fasjoda groeide uit tot een diplomatiek incident. Gans Engeland steunde Kitchener. In Frankrijk echter had men weinig belangstelling voor Marchand of voor Fasjoda. Het enige wat de Fransen op dit ogenblik interesseerde was de zaak Dreyfus, een officier van Joodse afkomst, was beschuldigd van hoogverraad en veroordeeld. De beschuldiging steunde slechts op losse gronden en Frankrijk was verdeeld tussen de aanhangers en tegenstanders van Dreyfus. Emile Zola, de grote Franse schrijver, wierp zich met heel zijn energie in de strijd. Iedereen vergat Marchand... De Franse regering gaf hem ten slotte het bevel Fasjoda te ontruimen.

